

ЕЛИЗАБЕТ И ТАЙНАТА НА ЖИВАТА ВОДА

ПЕТЪР ГОЛИЙСКИ

ЕГМОНТ

ЕГМОНТ

Всички права запазени. Нито книгата като цяло, нито части от нея могат да бъдат възпроизведени под каквато и да е форма.

© Петър Голийски, 2020

Редактор Иванка Владимирова
Коректор Таня Симеонова
Илюстрация на корицата Александър Хофарт
Карта Kontur Creative

Издава „Егмонт България“ ЕАД
1142 София, ул. „Фритьоф Нансен“ 9
www.egmontbulgaria.com

Отпечатано в „Инвестпрес“ АД, София, 2020
Тираж: 1500 бр.
ISBN 978-954-27-2431-5

НА ДЯВОЛИТОТО АНГЕЛЧЕ БЕТИ,
ЗАРАДИ КОЯТО НАПИСАХ
ТАЗИ КНИГА.

СВЕТЕЩАТА ЖЕНА

— Бети, ставай за училище!
Не последва нищо.
— Бети, време е за училище!

Този път гласът беше по-настойчив. И по-досаген. В отговор една тонка от разпилени къдрици се размърда в леглото и веднага се зави презглава.

След минута вратата рязко се отвори.

— Елизабет, ставай веднага! — този път гласът прозвуча наистина ядосано. Майката на Бети беше влязла в стаята и сложи край на хитруването. Момиченцето се размърда с нежелание в леглото, после се протегна сънливо. С нацупено личице спусна крачетата на пода. Голите ѝ пръстчета напипаха пантофите, старателно сложени вечерта до леглото.

— Хайде, Бети, ще закъснееш за училище — вече с омекнал глас рече майка ѝ.

Докато търкаше с четка зъбите си пред огледалото в банята, все още сънената Бети си мислеше колко прекрасно би било училището, ако не трябваше да става толкова рано. Щеше да е направо чудесно, ако почваха не по-рано от единайсет часа и свършваха не по-късно от дванайсет. В този момент Бети забеляза, че пияната от настата за зъби се стича по брадичката ѝ. Стана ѝ смешно, защото ѝ хрумна, че така

прилича на Дядо Коледа с неговата бяла брада. За съжаление, Коледа беше много далече, помисли си натъжено тя. Но пък приближаваше лятната ваканция.

След като изми зъбите си, Елизабет се опита – за кой ли път – да пригладу с вода къдравите си коси, които се спускаха като буен водопад по раменете ѝ. Ако имаше нещо, което наистина я гразнеше, то това беше тази нейна проклета къдрава коса! Правата коса несъмнено беше много по-хубава. Нищо, че майка ѝ и куп други хора казваха колко прекрасни кестеняво-руси къдрици има Елизабет – приличала на сладко ангелче. Какво ли разбират възрастните от коси...

Всъщност не само кестеняво-русите къдрици правеха Бети да изглежда като ангелче. Тя имаше малко, сладко носле, кажи-речи още бебешко, леко кръгли кафяви очи, заоблено личице и бузки, които приличаха на две розови прасковки. Притежаваше и най-лъчезарната усмивка на света, заради която (нак възрастните!) твърдяха, че Бети е изключително харизматично и артистично дете. И наистина Бети обичаше да рисува и да прави животинки от пластилин, а понякога изумяваше околните с дарбата си да намира прилики в нещата. Например когато беше само на 4 годинки, леля ѝ я заведе с братовчедка ѝ Марилена на куклен театър. Преди представлението тя им раздаде домашно приготвени сандвичи със салам и на Бети нахапаният сандвич тутакси ѝ заприлича на Кумчо Вълчо – с лакомо отворена уста и щръкнали уши.

Впрочем Бети не беше много наясно какво означават думите „харизматична“ и „артистична“, но самата тя твърдеше за себе си, че е най-хубавото момиченце на света. Освен голямо самочувствие, другите две доста „големички неща“ у Бети бяха нейното изпъкнало тумбаче и добрият ѝ апетит. Самата тя обаче по никакъв начин не се намираще за пълничка. (Е, леко пълничка, ако трябва да бъдем все пък справедли-

ви.) Инак Елизабет беше на цели девет години, макар и малко гребничка за възрастта си. Но за това пък беше доста силна и здрава като камъче.

Когато Елизабет излезе от банята, майка ѝ помогна да си облече униформата за училище – бяла ризка и рокля на шотландско каре. Накрая дойде редът на гуагемата с кордела. Тази гуагема беше предмет на постоянни препирни и цупене. Бети, като повечето момиченца, обожаваше розово, а майка ѝ го ненавиждаше. Всеки път преди излизане започваше препирня между тях, Бети настояваше да е с розова гуагема, а майката се мръщеше. Накрая след дълги разправи Бети склоняваше да ѝ сложат червена гуагема, която макар и не розова, гонякъде се доближаваше като цвят към розовото. Този път обаче майка ѝ нямаше никакво настроение да спори с дъщеря си и да слуша дежурното ѝ мрънкане. Трябваше да бързат, защото автобусът, който караше децата на училище, всеки момент щеше да пристигне. Затова майка ѝ направо ѝ сложи червената гуагема, оставайки глуха за протестите на Бети, взе ученическата ѝ раница и изморено побутна дъщеря си към вратата.

Майка ѝ наистина изглеждаше много изморена. „Остава само седмица до края на учебната година!, помисли си Бети. После и мама ще си почива и ще се излежава като мен до късно и сутрин няма да ѝ се спи.“, успокояваше се момиченцето, макар да знаеше, че майките никога не успяват да си отспят.

Докато чакаха автобуса пред дома им, Елизабет започна да врънка майка си да ѝ даде смартфона си, като се прибере от училище, за да прави видеоклипове. Това беше новата страст на Елизабет – тя искаше да е влогър, тоест, да се записва с камера как говори за някакви си нейни неща. И после да ги качва в интернет. Веднъж бащата на Бети я беше заварил с телефона в ръка да му говори нещо. Той се разсмя

и отбеляза, че детето му вече само си говори. Бети много се ядоса, защото реши, че ѝ се подиграва. Впрочем (май пропуснахме да го споменем) Елизабет беше не само много лъчезарно момиченце, но и доста честолюбиво. Или казано по друг начин, много-много не обичаше да ѝ се подиграват или да се шегуват с нея за неща, които тя смяташе за *наистина важни*. А правенето на видеоклипове с телефон беше нещо *наистина важно*! Нима баща ѝ дори не допускаше, че някой ден Бети може да стане известна със своите видеоклипове, и току-виж я покажат по телевизията, цупеше се тя.

- Нали ще ми гадеш телефона си, като се прибера? А като снимам видеото, ще ми направиш канал в Ютуб, нали? И ще качиш видеото да го гледат всички! - Не преставаше Бети да врънка майка си.

- Само ако си послушна - отвърна уморено тя.

Този отговор много не се хареса на момиченцето, защото тя невинаги успяваше да бъде послушна. Не, не си мислете, че Елизабет беше някаква отявлена пакостница. Напротив. Тя беше кротко и добро дете, но обичаше да ѝ се обръща внимание и често не оставяше майка си да работи спокойно на компютъра. А това, ако не знаете, възрастните намират за много досадно. Бети обаче не беше на същото мнение. Всъщност тя имаше навика хитро да пропуска покрай ушите си думите на майка си и баща си, щом не ѝ изнасяха. Но това, да повторим, по никакъв начин не означаваше, че Бети беше лошо дете.

Автобусът пристигна и Бети се качи в него. Седна на една празна двойна седалка най в дъното. Сложи ученическата раница до себе си, за да пази място за най-добрата си приятелка Ямин, която щеше да се качи на автобуса след малко. Помаха през прозореца на майка си и си рече, че денят е много хубав. Просто не си струваше да се разстройва, ако след училище

не ѝ дагат телефона да се снима.

А утрото наистина беше чудесно. Беше краят на май. Слънцето грееше ярко, но все още не беше горещо. Ветрециът гонеше бели облачета по небето, а люляците на улицата, на която живееше Елизабет, вече цъфтяха и уханието им се носеше във въздуха.

Когато автобусът стигна училището, Бети и Ясмин, хванати за ръце, влязоха през портала, където се намираще стаичката на стария портюер дядо Иван. Този дядо Иван още от първия учебен ден се стори много странен на Елизабет. Беше висок, слаб, с буйни снежнобели мустаци и коси и тъмносини очи, които винаги гледаха сериозно и строго. Старият портюер никак не беше от приказливите. Разговаряше с децата само в краен случай. Обикновено тихо си седеше в полумрака на портюерната като саможив призрак или „като караконджо“, както твърдеше Бети. За караконджовците тя беше прочела в една книжка с приказки и гумата толкова ѝ беше харесала, че дори веднъж нарече така баща си. Горкият татко зяпна от изненада и като че ли се пообиди. Не, не си мислете, че Бети беше невъзпитано момиченце. Просто обичаше да се закача с възрастните. Но не и с дядо Иван, който дори я плашеше малко.

Както обикновено, и този ден дядо Иван стоеше в портюерната си и със сините си, студени очи наблюдаваше влизаните деца. Тогава се случи нещо невиждано. Той заговори Бети, която вървеше последна заедно с Ясмин. Старият портюер ѝ каза с глух глас:

– Елизабет, днес ще е много особен ден за теб. Ще трябва да направиш много важен избор и да вземеш много важно решение.

От изненада момиченцето изтърва ученическата си раница. Тъкмо се канеше да попита стария портюер какво имаше

предвид, когато Ясмин, която беше избързала напред и не беше чула нищо, я дръпна за ръката:

– Хайде, ще закъснеем за закуска!

На близане в училищния стол Румен от нейния клас я дръпна за косата. Отново! Вчера и завчера беше направил същото! Това никак не се понарави на Бети, но още повече я подгразни това, че когато се оплака на майка си от Румен, тя през смях ѝ отвърна, че като я дръпна за косата, Румен всъщност иска да ѝ покаже, че я харесва. Тия работи с харесването хич не бяха по вкуса на Бети и затова, когато по телевизора се случеше да види мъж и жена да се целуват, тя слагаше ръце на очите си, извърташе глава и викаше: „Ама че гаднооо!“.

Бети обаче бързо забрави за Румен. Докато бавно гъвчеше сандвича с масло и сирене, от ума ѝ не излизаше онова, което ѝ беше казал дядо Иван. Тя си мислеше, че старият портиер не понася деца и гледа на тях като неизбежната досада в едно училище, а се оказа, че той дори знаеше отнякъде името ѝ! Но много повече я вълнуваха гумите му, че днес ще е много особен ден за нея и ще трябва да вземе много важно решение. Имаше нещо смътно застрашително в тези гуми. А това, че бяха изречени от странния портиер, още повече засилваше у Бети усещането за надвиснала заплаха. Не знаеше каква е тя, нито можеше да предположи, но това предчувствие я разтревожи не на шега.

Денят приключи не така добре, както бе започнал. Преди обяд, както правеха от седмица насам, целият клас репетираше за Деня на буквите, който щеше да бъде на следващия ден. Всяко дете трябваше да изрецитира или да изпее нещо на тържеството, на което щяха да присъстват и родите-

лите. На Елизабет ѝ се беше паднало дълго и трудно стихотворение, но въпреки това тя го беше наизустила без грешка. Бети обичаше часовете по писане и четене и в тях беше най-добрата в целия клас. Неприятностите започнаха след края на репетицията, през часа по физическо. Ясмин, която беше слабичка като клечка, ѝ се присмя, че е дебела и че няма да може да направи упражненията, които учителят им беше задал.

- Бети е дебела, Бети е дебела - повтаряше Ясмин и се заливаше от смях.

И това ми била най-добра приятелка! Бети много се ядоса от думите ѝ и ей така, напук, взе че направи без грешка всичките упражнения. Само и само да натрие носа на тази Ясмин! Мисля, че вече споменахме колко силна и здрава като камъче беше Бети. Но пропуснахме да кажем, че понякога, особено когато беше ядосана, тя можеше да бъде и голям инат. След часа по физическо Бети повече не продума на Ясмин.

Когато в късния следобед се прибра у дома, първата работа на Елизабет беше да се оплаче на майка си от Ясмин. Понеже още беше много ядосана и огорчена, тя се закани, че ако Ясмин пак я обиди така, ще я ритне силно и повече никога няма да ѝ проговори и да я кани у дома да играят. Майка ѝ само въздъхна уморено и си помисли, че понякога и нейното ангелче си показва роцата и не е цвете за мирисане. Помилва я нежно по косата и тихо я прати да се преоблече с домашните си дрехи. На Бети обаче ѝ се стори, че нещо не е наред и погледна майка си по-внимателно. Олеле, майка ѝ сега беше още по-бледа и изглеждаше още по-изморена от сутринта. На лицето ѝ се четеше пълно изтощение. Момиченцето я прегърна и каза, че кой каквото ще да казва, тя има най-хубавата и добра майка на света и безкрайно много я обича.

- И ти си най-прекрасното дете на света, пиленцето

ми – рече майка ѝ, а очите ѝ се напълниха със сълзи. После Бети попита какво има за ядене.

– Не сте ли яли следобедна закуска? – зачуди се майка ѝ.

– Ядохме кекс. Но беше много отдавна – по лицето на Бети грейна дяволита усмивка.

– Бетинка, потрай още час да се прибере баща ти и ще вечеряме. Направила съм кюфтенца и картофено пюре. Знам, че много ги обичаш – отвърна майка ѝ.

Както стана гума по-рано, на Елизабет апетитт никак не ѝ липсваше.

Вечерята премина по-тихо от обикновено. Майката не яде почти нищо и само от време на време разменяше по някоя дума с бащата или хвърляше бързи погледи към гетето си. Бети обаче си хапна добре. Да, животът е къде, къде по-хубав, когато червата ти не куркат от глад. А щом майка ѝ позволи да вземе телефона и да отиде в стаята си, за да снима видеоклипове, и обеща *този път наистина* да ѝ направи канал в Ютлюб, последните остатъци от лошото настроение на Бети окончателно се изпариха.

Когато дойде време Елизабет да си ляга и майка ѝ и баща ѝ дойдоха в стаята ѝ да ѝ пожелаят лека нощ. Обикновено само майка ѝ идваше при нея, но този път и двамата приседнаха до леглото. Майката помилва Бети по русо-кестенявите къдрици, които тя толкова не харесваше.

– Утре нали пак ще ми гадеш телефона си да направя още клипове? И ще ги качим в Ютлюб? – попита гетето.

– Разбира се, пиленце. А сега заспивай – каза майката и очите ѝ се напълниха със сълзи. След това презърна силно дъщеря си и я зацелува по бузките.

Родителите угасиха осветлението и оставиха в ъгъла на стаята да мъждука една малка декоративна лампа. Като повечето деца, и Елизабет се боеше от тъмното. Тя лежеше в

почти тъмната стая и си мислеше, че нещо наистина не е наред. Никога не беше виждала майка си така бледа, изморена и тъжна. По едно време чу, че родителите ѝ говорят в гостната. Елизабет стана от леглото си. Докато стъпваше на пръсти към вратата, усещаше приятно хладния ламиниран паркет под босите си крака. Тихичко я открехна, като внимаваше да не се чуе щракването на бравата, и наостри уши. Чу баща си да пита:

– Какво казаха днес лекарите за изследванията ти?

– Казаха, че, за щастие, болестта е хваната в ранен стадий и дават големи надежди. Но трябва още идната седмица да започнем лечението, иначе ще бъде късно – отвърна майка ѝ. След дълга пауза добави унило: – Ако лечението не даде резултат, вие с Бети ще трябва някак си да се оправяте без мен. Но лекарите все пак дават големи надежди.

После Бети чу как майка ѝ заплака.

Елизабет не дочака продължението на разговора. Затвори тихо вратата и се вмъкна в леглото си. Сърцето ѝ се сви и сякаш на негово място имаше ледено късче, което я притискаше и смразяваше от страх. Майка ѝ беше много болна и сигурно ще умре! Завита под одеялото, Бети се сви на кравайче и захлуца. Когато си представи как повече майка ѝ няма да я посреща всеки ден от училище, раменете ѝ се затресоха в неудържим плач. Искаше да изтича в гостната, да се сгуши в обятията ѝ и да я успокои по някакъв начин, но просто нямаше сили да се надигне от леглото. Вместо това остана да рони сълзи под завивката.

Към полунощ изтощението от плача надви над Бети и неспокоен сън затисна клепачите ѝ. Тогава, в онези няколко кратки минути, когато човек се намира на границата на заспиването и не знае дали още е буден, или вече сънува, момиченцето усети, че в стаята има още някой. И това никак

не ѝ хареса. Отметна внимателно одеялото от главата си. Малката лампа, която трябваше да свети цяла нощ и да пази Бети от тъмното, беше угаснала и в стаята цареше почти пълен мрак. Единствено тънки ивици лунна светлина влизаха през щорите и прокарваха пешеходна пътека до леглото на Елизабет. През полуоткрехнатия прозорец се чуваше шумоленето на нощния ветреца сред листата на гърбетата. На улицата, която и без това беше тиха, нямаше жива душа. Момиченцето отмести поглед към най-тъмния ъгъл на стаята. Там се намираше столът, на който слагаше грехите, които събличаше, преди да си легне. Този стол винаги я плашеше малко, защото поставените на него грехи приличаха на човек, който седи в тъмното и я наблюдава мълчаливо. Затова нощем Бети избягваше да гледа натам. Когато се случеше погледът ѝ да попадне на стола, тя се мъчеше да събере смелост и да си каже, че всъщност няма никакъв човек, а само едни глупави грехи. Но този път на стола наистина седеше някой!

При вида на тъмния силует, който се взираше в нея, Елизабет усети как косата ѝ се изправя от ужас и как сякаш мравки запълниха по гръбнака ѝ. От страх не можеше нито да мръдне, нито да отвори уста да извика за помощ. След няколко секунди силуетът на стола започна да изсветлява и постепенно пред Бети се очерта фигурата на седяща жена. Фигурата ставаше все по-светла и съвсем скоро цялата стая се изпълни със сияние. Внезапно жената заговори. Говореше без глас, а думите се появяваха в съзнанието на момиченцето.

- Не се бой, мило дете - рече жената и неочаквано успокояваща и нежна ласка докосна ума на Бети. Тогава момиченцето осъзна, че вече не се страхува, а жената ѝ се стори дори красива. Изглеждаше млада, макар трудно можеше да се отгатне възрастта ѝ. Облечена беше в дълги одежди, приличаха на

царска мантия, която свободно се спускаше по стройното ѝ тяло. Сияещите ѝ коси стигаха почти до глезените ѝ, а главата ѝ беше украсена от осмолъчна корона, наподобяваща слънце. Лицето ѝ беше издължено, носът прав, веждите тънки и извити, а устните – строго присвити. Сиянието, което се излъчваше от жената, не позволяваше да се види какъв е цветът на очите ѝ с форма на бадеми. Тя гледаше незлобливо Бети. После заговори кротко и гумите ѝ отново изплуваха право в ума на момиченцето:

– Дете мое, нямам много време, а имам да ти казвам важни неща. Затова не ме прекъсвай ненужно. Майка ти е тежко болна. Лекарите дават големи надежди да оздравее, но се лъжат.

При тези гуми внезапно събралата смелост Елизабет отчаяно изписука:

– А ти коя си?

– Аз съм известна на много места под различни имена. Едни ме наричат Бялата гама, грузи – Светлата господарка, трети ме знаят под името Сияещата повелителка, за четвърти съм известна като Майката на Доброто слънце. Обитавам Незримия свят и рядко идвам във вашия свят. Появявам се само пред хора с чисти сърца и най-вече пред гецама.

– А защо си дошла при мен? – отново я прекъсна Елизабет.

– За да ти дам възможност да спасиш майка си. И най-добрите лекарства на вашите човешки лекари не могат да ѝ помогнат. Във Вълшебния свят обаче има спасение за нея. Там, на върха на Съботната планина, извира Водата на живота, която лекува всички болести. Ако искаш майка ти да живее, ти трябва да се изкачиш на върха на планината и да ѝ донесеш от Водата на живота.

Жената спря за миг, после продължи:

- Няма да те лъжа, Вълшебния свят е необикновен, пълен е със странни и дори страшни същества. Някои са добри, други могат да бъдат и добри, и лоши, а трети са наистина зли. Има и всякакви хора – добри и лоши. Ако се побоиш, ще изгубиш майка си. Ако си смела, тя ще живее. Решението е в твоите ръце, дете мое.

- Как да намеря Вълшебния свят? – попита колебливо Елизабет.

- Ако събереш смелост, след като си тръгна, застани пред вратата на стаята и извикай: „Пусни ме да вляза“. Тя ще се отвори и през нея ще преминеш във Вълшебния свят. Ако не го сториш до зазоряване, вратата ще се затвори завинаги пред теб.

Жената млъкна, наблюдавайки съсредоточено Елизабет. След малко заговори отново:

- Виждам, дете мое, че не ми вярваш. Ще ти посоча знак, по който ще познаеш, че говоря истината. Когато остане само час до изгрев слънце, на прозореца ти ще се появи малък таралеж. Не го плаши и не го гони. Той няма да ти стори нищо лошо.

- Много ме е страх да тръгна сама. Не познавам никого във Вълшебния свят – промълви с тъничък гласец Елизабет.

- Знам, че те е страх, дете мое. Но ако все пак събереш смелост, помни, че по пътя си може да срещнеш верни другари, които ще ти се притекат на помощ, когато най-малко очакваш.

Внезапно фигурата на седящата на стола жена започна да се разтваря във въздуха. Преди напълно да изчезне, Елизабет чу в ума си отново гласа ѝ:

- И нека твои неизменни спътници бъдат вярата, надеждата и любовта, дете мое...

Момиченцето разтърка очи. Жената си беше отишла.

Малката лампа в ъгъла на стаята, която загадъчно беше угаснала, отново светеше. Бети седна тихичко в леглото. Мислеше си, че всичко ѝ се е присънило. По някое време стана от леглото, отвори вратата на стаята и на пръсти отиде до вратата на спалнята. Родителите ѝ отдавна спяха и със сигурност не бяха чули нищо. В цялото жилище цареше тишина, нарушавана единствено от успокояващото бръмчене на големия хладилник в кухнята и от тиктакането на часовника в гостната.

Пак на пръсти Бети се върна в стаята си. Лежеше в леглото, без да може да заспи и без да може да вземе решение. О, така ѝ се искаше да открие Водата на живота и да спаси майка си! Но и толкова се страхуваше от непознатия Вълшебен свят, за който светецата жена я предупреди, че е пълен със странни и страшни създания! Часовете отлитаха един след друг и небето започна да розовее. Някакъв ранобуден човек закрачи по улицата. Внезапно момиченцето чу нещо да гращи по прозореца. Изпругка го него и за свое удивление видя на перваза малък таралеж. Животинчето се беше изправило на стъклото, доколкото позволяваха късите му лапички, и тихичко гращеше по него. Муцунката му дружелюбно мъргаше, а черните му като копченца очички като че гледаха Бети насмешливо.

Детето изтръпна. Значи светецата жена не я беше излъгала! Оставаше ѝ съвсем малко време да реши дали да премине през вратата във Вълшебния свят... Въпреки това Бети прогължи да стои до прозореца и не можеше да събере смелост. Минутите мечаха. Чу как се отваря вратата на спалнята и как тежките стъпки на баща ѝ отекват по плочките в коридора. После се чу как щраква ключът на лампата и момиченцето видя блясъка на светлата ивица под вратата на стаята ѝ. Ако се забавеше още съвсем малко, щеше да е късно.

Както си беше боса и само по нощничка, Елизабет направи няколко крачки и застана пред вратата. Все още можеше да се откаже и да си легне да спи...

Неочаквано и за самата нея, Елизабет чу собствения си глас:

- Пусни ме да вляза! - извика силно тя. Светлата ивица под вратата започна да расте. Ставаше все по-голяма и по-голяма и само след секунди стаята се изпълни със светлина, която обгърна момиченцето.